

Styrelsen for Grøn
Arealomlægning og Vandmiljø

Miljøvurdering & Plan

J.nr. 2023 - 102948

Ref. NIN

Den 11. juli 2025

Høringsnotat

Afgørelse om etablering af 132 kV elkabelanlæg mellem højspændingsstationerne ved Kamstrup og Spanager og demontering af eksisterende luftledninger

13. juni 2025 – 4. juli 2025

Indhold

1.	Indledning og baggrund	3
2.	Parts- og myndighedshøring.....	3
3.	Den videre proces	3
4.	Skema over høringssvar samt bemærkninger	3

1. Indledning og baggrund

Dette høringsnotat er udarbejdet på baggrund af den parts- og myndighedshøring, som blev gennemført i perioden 13. juni 2025 – 4. juli 2025, som led i § 21-afgøreslen for 132 kV kabellægning og demontering af luftledninger mellem Kamstrup og Spanager og dertil hørende ændringer på de to højspændingsstationer.

2. Parts- og myndighedshøring

Der er gennemført en høring i perioden 13. juni 2025 – 4. juli 2025, hvor potentielle berørte parter, myndigheder og foreninger er blevet hørt. Der er modtaget 8 høringssvar heraf et fra en myndighed (Region Sjælland) og 7 fra øvrige berørte parter.

De indkomne høringssvar fra høringen er blevet vurderet og besvaret i dette høringsnotat (se afsnit 4).

3. Den videre proces

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har gennemgået høringssvarene og vurderer, at der fortsat kan træffes afgørelse om ikke-miljøvurderingspligt for projektet.

4. Skema over høringssvar samt bemærkninger

Afsender	Resumé af høringssvar	Bygherres bemærkninger til høringssvar	SGAVs bemærkninger til høringssvar
Nesdugaard A/S	Bekymret for at det planlagte anlægsarbejde indebærer en væsentlig risiko for varige påvirkninger af et § 3-vandløb (Skensved Å) samt et beskyttet dige, som kablet krydser, og at sårbarheden af disse sig bør selv medføre krav om miljøvurdering.	Styret underboring som anlægsmetode er velafprøvet i Energinets øvrige projekter og er en skånsom metode til etablering af kabler. Det kan derfor udelukkes at der sker en væsentlig påvirkning af vandløbet og diget hvorfor dette isoleret set ikke udløser krav om miljøvurdering. Skensved Å krydses ved anvendelse af styret underboring. Denne anlægsmetode sikrer, at der ikke sker en fysisk påvirkning af vandløbets bund, brinker og omkringliggende arealer, hvorved der undgås skader på vandløbets struktur og levesteder for planter og dyr. Anvendelse af styret underboring medvirker til at bevare vandløbets økologiske funktion og biodiversitet. Der er som standard ved styrede underboringer altid opsat et beredskab i tilfælde af uheld. Det pågældende beskyttede sten og jorddige, som lodsejer henviser til, krydses ved anvendelse af en styret underboring. Denne anlægsmetode sikrer, at kablet kan føres under diget uden at beskadige det. Energinet anvender som standard styret underboring ved de beskyttede sten- og jorddiger i projektet, for at undgå fysisk påvirkning af digerne. Der er ved de respektive kommuner ansøgt om dispensation til krydsning af digerne jf. § 29 stk. 1 i museumsloven.	SGAV vurderer, at de anvendte metoder til krydsning ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af Skensved Å og det pågældende beskyttede dige. SGAV vurderer ikke, at høringssvaret giver anledning til ændringer i konklusionerne i det udkast til afgørelse, der har været sendt i høring
	Finder, at anlægsarbejdet for kabelanlægget både i landbrugs- og naturområder, kan få kumulative konsekvenser for både biodiversitet, hydrologi og arealanvendelse.	Der bliver i forbindelse med etableringen af kablet taget hensyn til areal- og naturinteresser, herunder biodiversiteten. Anlægsmetoden er identisk med øvrige ledningsarbejder, hvor landbrugsarealer reetableres efterfølgende. Der anvendes bl.a. styret underboring ved krydsning af § 3 natur, læhegn og	SGAV vurderer, at der i § 21-afgørelsen er vurderet tilstrækkeligt på, at projektet ikke vil have væsentlig negativ påvirkning af natur- og arealinteresser. SGAV vurderer ikke, at høringssvaret giver anledning til

		beskyttede sten- og jorddiger for at minimere påvirkning af natur og miljø. Anlægsperioden for 1,5 km kabelanlæg er i gennemsnit 3-4 uger. Energinet planlægger at gennemføre det samlede gravearbejde og kabeltræk på 75 dage.	ændringer i konklusionerne i det udkast til afgørelse, der har været sendt i høring
	Påpeger, at kabelanlæggets placering begrænser fremtidige anvendelsesmuligheder for det berørte areal og at dette ikke er vurderet – herunder jordbearbejdning, dræning, etablering af vedvarende energianlæg samt grønne udviklingsprojekter i regi af den Grønne Trepert.	Energinet anerkender at der kan være begrænsninger i arealanvendelsen omkring servitutarealet ved kablet. Markdrift kan dog foresættes som hidtil. Når Energinet planlægger et nyt højspændingskabel, er der mange hensyn der skal tages herunder bl.a. natur, landskab, kulturhistorie og anden planlægning, der kan påvirke, hvor jordkabelanlægget kan ligge. Linjeføringen skal optimeres ud fra et teknisk og økonomisk synspunkt, og hensynet til borgere i området vejer tungt. Hvis grundejerne kommer med væsentlige oplysninger, der har betydning for kablets placering, er det muligt at finjustere linjeføringen. På lodsejermøderne har lodsejer fremkommet med de samme bekymringer vedr. linjeføringens placering, men det er Energinets opfattelse at den vedtagne placering ikke påvirker den aktuelle anvendelse af ejendommen. Det vil fortsat være muligt at drive landbrugsejendommen, og særligt omkring dræn forpligter Energinet sig at afholde merudgifter til fremtidige drænarbejder som er forårsaget af jordkabelanlæggets tilstedeværelse. Energinet er heller ikke blevet gjort opmærksom på planlagte projekter til etablering af vedvarende energi eller projekter i regi af den Grønne Trepert.	Energinet har redegjort for principperne og vurderingerne for placeringen af kabeltracéet og efterfølgende arealanvendelse. SGAV har ikke yderligere bemærkninger. SGAV har ikke kendskab til planlagte projekter til etablering af vedvarende energi eller projekter i regi af den Grønne Trepert, som kan være i konflikt med det konkrete projekt. Det bemærkes, at værdiforringelse og erstatning ikke er omfattet af miljøvurderingsreglerne. Dette forhold afklares alene med bygherre.

	Anmoder om, at sagen genoptages med henblik på at vurdere projektet i henhold til miljøvurderingslovens § 21 eller at der gennemføres en ny, udvidet screening med tilstrækkelig dokumentation inklusive alternative linjeføringer herunder linjeføring langs Åbakkevej	Projektet er i henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) miljøvurdering omfattet af bilag 13 a) Ændringer eller udvidelser af projekter i bilag 1 eller nærværende bilag, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet (ændring eller udvidelse, som ikke er omfattet af bilag 1). Der er derved krav om, at myndigheden vurderer, om projektet på grund af dets art, dimensioner eller placering, er omfattet af krav om miljøvurdering. I den nærværende sag har Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderet, at de projekt-forudsætninger, der anvendes i projektet sikrer, at der ikke er en væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og at projektet derfor ikke er underlagt krav om § 25 tilladelse. Placeringen af kabelanlægget er fastlagt efter Energinets principper om korteste muligt vej fra A til B, her mellem højspændingsstationer Kamstrup og Spanager. Der er således ikke opstillet et alternativ. Men i detailplanlægningen for placeringen af kablet er det undgået at placere kablet hvor der er naturinteresser eller hvor der bor mennesker. Der tages også hensyn til de konkrete projekter/planer for udvidelse som lodsejere måtte have, kendte VE-anlæg eller lignende og afstanden til ejendommene. Energinet skal i placeringen af kablet også tage højde for de tekniske og samfundsøkonomiske forhold. Der har været en indledningsvis dialog med den berørte lodsejere og Energinet klar over lodsejerens utilfredshed med placeringen af kablet. I den givne sag er Energinet ikke forelagt nogle konkrete planer	SGAV har foretaget en screening efter miljøvurderingslovens § 21 og vurderer, at projektet er tilstrækkelig oplyst og at der i den konkrete sag er tilstrækkelig grundlag til at træffe afgørelse om, at projektet ikke vil kunne påvirke miljøet væsentligt og derfor ikke er omfattet af krav om miljøvurdering.
--	--	---	---

		for ejendommen, og placeringen af kablet følger derfor Energinets principper. Hertil vil en ændret placeringen af kablet have stor samfundsøkonomisk betydning, hvilket betyder en fordyrelse af projektet.	
Region Sjælland	Bemærker, at nedtagning af den eksisterende føring af er en væsentlig forbedring ift. råstofressourcerne i de to berørte interesseområder I-366 og I-107.		Ingen bemærkninger
	Regionen foreslår, at flytte kablet længere mod vest så råstofinteresseområde I-107 berøres mindre af kablet. 	Placeringen af kabelanlægget er fastlagt efter Energinets principper om korteste muligt vej fra A til B, her mellem højspændingsstationerne Kamstrup og Spanager. Når Energinet planlægger et nyt højspændingskabel, er der mange hensyn der skal tages. Linjeføringen skal optimeres ud fra et teknisk og økonomisk synspunkt, og hensynet til borgere i området vejer tungt. Endvidere er der en lang række andre hensyn, som indgår i planlægningen – bl.a. natur, landskab, kulturhistorie og anden planlægning, der kan påvirke hvor kabelanlægget kan ligge. Energinet tilkendegiver at kablet er placeret indenfor råstofinteresseområde I-107. Placeringen af kablet har været overvejet nøje og er placeret så det går langs matrikelskel ved to ejendomme (matr.nr. 9d og 9e Valore By, Ejby), hvor kablet ikke på samme måde vil afskære en fremtidig indvinding i interesseområdet end hvis det blev placeret midt på mark, da der ved placeringen findes flere beboelsesejendomme og beskyttede naturområder.	Energinet har redegjort for, at deres linjeføring samlet set er den mest hensigtsmæssige i forbindelse med krydsningen af råstofinteresseområdet samt vurderet, at placeringen ikke har væsentlig betydning for det udpegede område. SGAV vurderer ikke, at høringssvaret giver anledning til ændringer i konklusionerne i det udkast til afgørelse, der har været sendt i høring

Figur 1. Placering af kommende kabel og eksisterende 132 kV luftledning ved råstofinteresseområde I-107. Kortet viser også de areal- og naturbeskyttelsesinteresser der findes i området.

Energinet har i overvejelserne for placeringen af kablet haft for øje, at der indenfor råstofinteresseområdet mod vest findes Dalby Skov, som er fredskov og at der i den østlige del, hvor kablet er placeret, findes 6 mindre § 3 naturområder. I den østlige del af råstofinteresseområdet går Energinets eksisterende 132 kV luftledning, som nedtages som en del af nærværende projekt. Dermed frigøres der et betydeligt større areal indenfor interesseområdet end det areal, som kablet vil begrænse for en evt. råstofindvinding i fremtiden.

Det udlagte råstofinteresseområde I-107 er beliggende i et område som jf. Køge Kommunes kommuneplan ([Køge Kommunes Kommuneplan 2021-2033](#)) er udpeget til værdifuldt kulturmiljø,

		bevaringsværdigt landskab og særlig værdifuldt landbrugsområde. Hertil er råstofinteresseområdet beliggende indenfor område med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsopland til almen vandforsyning. Energinet vurderer derfor, at en råstofudvinding vil stride imod arealinteresserne i området jf. NMK-220-00010. Hertil har Region Sjælland i 2025 fået udarbejdet en rapport vedrørende kortlægning af råstoffer indenfor råstofinteresseområder i Roskilde og Køge Kommune (Fase 1 kortlægning efter sand, grus og sten i Roskilde og Køge Kommune). Rapporten konkluderer at på baggrund af ek-sisterende boringer, geofysiske kortlægninger samt geologisk viden for området, at råstofpo-tentialet i interesseområdet I-107 i sin helhed er begrænset. Rapporten konkluderer endvidere på baggrund af to nye råstofboringer at en potentiel råstofressource af betydning ikke er til stede, idet der ikke er truffet råstofforekomster i de øverste 12-15 meter af boringerne, og at der derfor ikke er et råstofpotentiale i interesseområdet I-107. På baggrund af ovenstående er det Energinets vurdering, at placeringen af kablet langs matrikelskellet ikke har væsentlig betydning for det udpegede råstofinteresseområde I-107 og Energinet ønsker derfor at fastholde linjeføringen.	
Louise Ochwat	Lodsejer spørger til afgrødeerstatning på de berørte arealer, hvor der skal nedtages elmaster	Energinet oplyser, at i forbindelse med nedtagning af luftledningen vil en repræsentant fra Energinet, i god tid før arbejdet går i gang, besøge hver enkelt lodsejer for at drøfte tidsplan, adgangsvej og eventuelle ønsker til fjernelsen. Når arbejdet er overstået, vil arealerne blive afleveret tilbage til	Det bemærkes, at erstatning ikke er omfattet af miljøvurderingsreglerne. Dette forhold afklares alene med bygherre.

		lodsejeren og der laves en opgørelse over de tab som anlægsarbejderne har medført. Det kan både være afgrødeerstatning, strukturskade mv. Udgangspunktet for erstatningsopgørelsen vil være den til den tid gældende landsaftale for elanlæg: landsaftale-for-el-2025.pdf	
Malene og Jesper Nørgaard	Er bekymret for ejendommens meget store træer og deres rodsystem i forbindelse med kabelanlæg tæt på deres ejendom.	Energinet oplyser, at anlægsarbejderne tager de forholdsregler der skal til for at sikre at deres arbejde ikke vil få betydning for træerne på jeres ejendom.	SGAV vurderer ikke, at høringssvaret giver anledning til ændringer i konklusionerne i det udkast til afgørelse, der har været sendt i høring.
Niels Nørrekær Mortensen	Ønsker at få flyttet det kommende kabelanlæg ind på naboejendommen grundet tilstedeværelsen af dræn, dyrkning af marken, jagtinteresser og planer for et minivådsrenseanlæg.	Når Energinet planlægger et nyt højspændingskabel, er der mange hensyn der skal tages herunder bl.a. natur, landskab, kulturhistorie og anden planlægning, der kan påvirke, hvor jordkabelanlægget kan ligge. Linjeføringen skal optimeres ud fra et teknisk og økonomisk synspunkt, og hensynet til borgere i området vejer tungt. Hvis grundejerne kommer med væsentlige oplysninger, der har betydning for kablets placering, er det muligt at finjustere linjeføringen. Lodsejers ønsker om flytning af kablet ind på naboejendommen vil betyde, at kablet flyttes fra landbrugsareal ind i et område med beplantning/skov der dyrkes ekstensivt. En flytning af kablet vil derved blive en fordyrelse af projektet ved bl.a. anvendelse af flere underboringer under beplantningen eller erstatningskrav fra lodsejer ift. tab af skov. Energinet har haft dialog med lodsejer og er bekendt med lodsejers ønske om flytning af linjeføringen ind til "naboen" ift. placering af dræn og dyrkning af marken. Det er Energinets opfattelse at den vedtagne placering ikke påvirker den aktuelle	Energinet har redegjort for, at den nuværende linjeføring samlet set er den miljømæssigt mest hensigtsmæssige i forbindelse med krydsningen af området, idet en flytning af tracéet over på naboejendommen vil medføre krydsning af arealer med bl.a. træer/skov. SGAV har ikke yderligere at tilføje.

		anvendelse af ejendommen. Det vil fortsat være muligt at drive landbrugsejendommen, og særligt omkring dræn forpligter Energinet sig at afholde merudgifter til fremtidige drænarbejder som er forårsaget af jordkabelanlæggets tilstedeværelse. Hertil vil en ændret placeringen af kablet have stor samfundsøkonomisk betydning, hvilket betyder en fordyrelse af projektet. På baggrund af ovenstående er det Energinets vurdering, at placeringen af kablet ikke har væsentlig betydning for dræn eller lodsejers drift af ejendommen og Energinet ønsker derfor at fastholde linjeføringen.	
Christian Nørregaard Korsled	Bekymret for trafik, der skal op og ned ad Skulkerupvej, og hvilken påvirkning det vil have på denne, da den umiddelbart ikke er konstrueret til meget og slet ikke tung trafik.	Der vil komme til at være en del trafik op ad Skulkerupvej i forbindelse med kørsler af materialer til renoveringen/udvidelsen af stationen. Denne trafik vil forventet være koncentreret i en periode på 10-14 uger, hvor der i gennemsnit vil komme ca. 10 sættevogne og 7 lastbiler om ugen. Når materialer er kørt til stationen, vil det være mindre varebiler/servicebiler, som vil befinde sig på stationsområdet. Hertil vil der i forbindelse med en underboring af Køge Å være transport af boreudstyr (lastbiler, slamsuger, tankvogn, gravemaskine). Energinet er klar over at vejen ikke er konstrueret til tung trafik, og vil sikre vejen ved at der bliver udlagt køreplader på hele strækningen. Vi forpligter os også til at reetablere vejen til eksisterende forhold når anlægsarbejderne er færdige.	SGAV anerkender, at der kan forekomme gener fra tung anlægstrafik forbundet med projektet. SGAV vurderer dog, at der samlet set ikke er tale om væsentlig gene for omkringboende, idet trafikken til og fra området vil være begrænset til ca. 17 kørsler ugentlig i afgrænset periode på ca. 3 måneder og der udlægges køreplader til sikring af tilkørselvejen.

		Energinet vil efter sommerferien kontakte berørte lodsejere der har ejendomme, som ligger forholdsvis tæt på vejen, for at få en forhåndsbesigtigelse af bygningerne for derefter at sætte vibrationsmålere på husene. I forbindelse med byggeriet vil der være tilknyttet tilsyn, som vil kunne kontaktes omkring projektet. Der vil blive lagt en seddel i postkassen med kontaktoplysninger, lidt før opstart af byggeriet.	
HOFOR	Underboringer Hofor anfører, at udkast til afgørelse for projektet Kamstrup-Spanager er udtryk for en praksisændring set i relation til mulig påvirkning forbundet med eventuelt blow-out, som kan forekomme ved underboring, idet SGAV ikke vurderer, at underboring udløser miljøvurderingspligt. Hofor henviser blandt andet til, at Miljøstyrelsen (nu SGAV) i forbindelse med en § 25 tilladelse for landanlæg til Jammerland Bugt Havmøllepark har stillet vilkår om bl.a. underboringer og håndtering af boremudder. Hofor henviser endvidere til en udtalelse i en klagenævnsafgørelse om anvendelse af forundersøgelser af jordbunden med henblik på at		En screening er myndighedens vurdering af det konkrete projekts mulige væsentlige indvirkning på miljøet som gennemføres hovedsageligt på baggrund af bygherrens foreliggende oplysninger i ansøgningen, herunder de forudsætninger som bygherre selv har angivet, samt allerede foreliggende viden og erfaringer med tilsvarende projekters indvirkninger på miljøet eller med det omgivende miljøes eventuelle sårbarhed. Bygherre har i den konkrete sag indarbejdet en række forudsætninger i ansøgningen om projektet, herunder tiltag for at mindske risiko for blow-out samt beskrevet mulighed for opsamling efter et evt. blow-out og som SGAV ligger til grund for vurdering af, at der ikke er miljøvurderingspligt. SGAV henviser til, at der på SGAVs hjemmeside ligger en række afgørelser truffet af styrelsen om ikke-

	kortlægge svagheder i jordbunden for at minimere risikoen for blow-out og hvordan dette er vurderet og indarbejdet i indeværende sag.		miljøvurderingspligt for lignende projekter, hvor bl.a. underboringer af § 3-beskyttet eller andre følsomme områder er en del af projektet. SGAV er således ikke enig i, at det er tale om en ændring af praksis. Det er altid en konkret vurdering fra sag til sag, om der kan være tale om en væsentlig påvirkning i forbindelse med eksempelvis underboringer For så vidt angår projektet om landanlæg til Jammerland Bugt Kystnær Havvindmøllepark er det tale om et projekt, der er obligatorisk miljøvurderingspligtigt. Der foreligger derfor særlige omstændigheder for, at projektet er blevet miljøvurderet og ikke screenet. I den forbindelse er der efter en konkret vurdering taget stilling til hvilke vilkår, der skal stilles i tilladelsen, herunder vilkår relateret til underboringer. Det fremgår af bygherres projektbeskrivelse, at der ved underboringer af natur, vådområder og vandløb kan der foretages geotekniske undersøgelser forud for underboring af projektets § 3-vandløb, så underboringerne kan gennemføres sikrest muligt, og så risikoen for blow-out mindskes. Dette er tilføjet i afgørelsens afsnit 2.1.5 Styret underboring. SGAV vurderer, at det er sædvanlig praksis i sådanne projekter.
--	--	--	---

	Bilag IV og §3 Hofor bemærker, at artsgennemgangen i afgørelsen alene er baseret på opslag i databaser, herunder arter.dk, og at dette forekommer utilstrækkeligt, at bygge en vurdering på uden feltundersøgelser, bl.a. henset at en del af anlægsarbejde foregår i beskyttet natur (§ 3). Henviser til Habitatdirektivets strenge beskyttelse af bilag IV arter og til at der ikke kan meddeles tilladelser, dispensationer eller godkendelser, hvis et projekt kan medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter, og mener ikke afgørelsen er overensstemmelse med klagenævnsspraksis vedrørende krav til naturkortlægning og anvendelse af fyldestgørende data. Anmoder om en begrundelse for denne ændring af praksis på ovenstående område, herunder vurderingen af miljøvurderingspligt i forhold til projektets dispensationer fra NBL § 3. Anmoder om at blive holdt informeret om projektet, idet de har vandindvindingsinteresser i området.		Det er korrekt, at der i den foreliggende sag primært er foretaget artsgennemgang ved opslag i databaser. Det er styrelsens tilgang, at der ikke nødvendigvis er behov for feltundersøgelser, hvis der anvendes et ”worst case scenarie”, hvor projektet tilrettelægges efter forventning om tilstedeværelse af relevante bilag IV arter i forbindelse med potentielle yngle-/rasteområder og ledelinjer for bilag IV-arter. Bygherre har i indeværende projekt indrettet projektet efter dette. Styrelsen har på baggrund af bygherres ansøgningsmateriale vurderet, at projektet ikke medfører forsætligt individdrab på bilag IV-arter eller medfører beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. SGAV er uenig i, at der er tale om en praksisændring for SGAVs screeningsafgørelser ift. håndtering og vurdering af påvirkning på bilag IV-arter og disses yngle- og rasteområder og ledelinjer. Der er i den aktuelle sag ikke behov for dispensationer i henhold til artsfrednings- eller habitatbekendtgørelsen. SGAV er opmærksom på, at et sådan behov ville udløse krav om miljøvurdering. Bygherre har i ansøgningsmaterialet oplyst, at projektet er forsøgt lagt uden om § 3-beskyttet natur, og kun en lille del af
--	---	--	--

			anlægsarbejdet foregår i § 3-udpeget natur. Det drejer sig om demontering af to elmaster, som er placeret i § 3-beskyttet natur. Derudover passerer kabelanlægget tre § 3-områder ved styret underboring. SGAV har på baggrund af bygherres indretning af projektet vurderet, at projektet ikke medfører væsentlig påvirkning på § 3-områderne. SGAV har ikke taget stilling til, hvorvidt projektet kræver dispensation i henhold til Naturbeskyttelseslovens § 3, idet kommunen er myndighed. Det er bygherres ansvar at indhente eventuelle nødvendige tilladelser og dispensationer for at realisere projektet. SGAV vurderer imidlertid ikke, at eventuelle behov for dispensationer for Naturbeskyttelseslovens § 3 i sig selv giver anledning til at et projekt er miljøvurderingspligtigt. Det er SGAVs vurdering, at der i den konkrete sag er tilstrækkelig grundlag til at træffe afgørelse om, at projektet ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning og, der dermed ikke er krav om miljøvurderingspligt. Det er således også styrelsens vurdering, at der ikke vil ske en væsentlig negativ påvirkning af miljøet i tilfælde af blow-out.
--	--	--	--

			Hofors høringssvar er delt med bygherre, så bygherre er orienteret om, at Hofor ønsker at blive holdt informeret.
Lodsejerggruppe Kamstrup- Spanager	Bekymret for projektets indvirken på grundvand, grønne arealer, moser og vådområder samt påvirkning af jordstruktur og biodiversitet. Spørger specifikt til sikring/beskyttelse af 1) Grundvand 2) Lokale moser og vådområder 3) Undergrunden/landbrugsproduktion på lang sigt 4) Berørte grønne arealer	Ad 1) Grundvandet påvirkes hverken i anlægsfasen, i forbindelse med installation af kablet, eller i driftsfasen, når kablet er i jorden. I anlægsfasen, i forbindelse med installation af kablet, tilføres der ikke nitrat, pesticid/biocid eller miljøfremmede stoffer, der kan udvaskes forbindelse med nedgravningen. Drikkevand udvindes fra dybere grundvandsmagasiner, typisk 20-50 meter under terræn, og målsatte grundvandsforekomster ligger som regel også dybere. Så den almindelige kabelgrav, som er ca. 1,5 meter dyb, kan ikke påvirke dette. Intet af kablets linjeføring går igennem såkaldte Boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), der er en arealkortlægning som har til formål at beskytte vandværksboringer, og som er særligt restriktiv. Ved krydsning af areal- og naturinteresser, læhegn mv. vil der blive anvendt styrede underbo-ringer. Anvendelse af styrede underboringer medvirker til at bevare og beskytte den økologiske funktion af det der underbores, og derved også biodiversiteten. Der er som standard ved styrede underboringer altid opsat et beredskab i tilfælde af uheld. Hvis det, i forbindelse med underboringerne, bliver nødvendigt at tilsætte additiver (som sker i størrelsesordenen 0,1-1% af den samlede mængde borevæske) til borevæsken vil der kun blive anvendt borevæskeadditiver som er risikovurderet af DHI i rapporten "Risikovurdering af borevæskeprodukter" af 22. oktober 2021. Der er tale	SGAV noterer, at lodsejerggruppen har en række bekymringer om projektets gennemførsel og indvirken på en række miljøforhold og har stillet spørgsmål herom, som Energinet har besvaret. Det bemærkes, at spørgsmål om kompensation og erstatning ikke er omfattet af miljøvurderingsreglerne. Dette forhold afklares alene med bygherre. SGAV har foretaget en screening efter miljøvurderingslovens § 21 med henblik på at vurdere, om projektet er miljøvurderingspligtigt. Det er SGAVs vurdering, at der i den konkrete sag er tilstrækkelig grundlag til at træffe afgørelse om, at projektet ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning og, der dermed ikke er krav om miljøvurderingspligt. SGAV vurderer ikke, at der er fremkommet nye oplysninger i gruppens henvendelse, som ændrer på konklusionerne i det udkast, der har været sendt i parts- og myndighedshøring.

		om 36 forskellige produkter i DHI-rapporten. Da projektets underboringer sker i områder hvor de øverste grundvandsforekomster nogle steder er i ringe tilstand pga. pesticider, og da det ikke er tilladt at tilføre mere af samme type forurening til en allerede forurenede grundvandsforekomst, vil der kun blive benyttet additiver uden pesticider. Det bevirker at der fjernes 4 produkter, af dem som er undersøgt i DHI's rap-port, så der kun kan anvendes 32 forskellige produkter hvor stofsammensætningen er kendt. Inden igangsættelse af underboringen udarbejder entreprenøren en beredskabsplan, som specificerer, hvordan man forholder sig ved en eventuel udsivning af boremudder fra både bore-gruber og underboring og samtidig sikre, at der ikke sker afløb af boremudder fra arbejdsarealerne til omkringliggende arealer. Af beredskabsplanen fremgår også, hvordan entreprenøren planlægger hurtigst muligt at kunne fjerne en eventuel udsivning til vandløb eller jordoverfladen. Hurtig reaktion imødekommes blandt andet ved, at der altid står et akut beredskab klar, som straks kan gå i aktion og stoppe, inddæmme og fjerne et eventuelt udslip. På den måde sikres, at grundvandet ikke forurenes eller påvirkes negativt i anlægsfasen. Kablet består ikke af materialer og er ikke belagt med stoffer, der bliver udvasket i sin levetid. Tilstedeværelsen af kablet vil ikke have en afsmittende effekt til jord eller grundvandet. Kablet vil heller ikke påvirke jord eller grundvandet ved et evt. brud da der ikke er olie i kablet.	
--	--	---	--

		Det udelukkes derfor at der kan være en påvirkning af jord, grundvandsforekomster eller drikkevandsinteresser når kablet er i drift i den almindelige kabelgrav. Læs mere i projektbeskrivelsen afsnit: • 2.14 – Grundvand og drikkevand • 4.2 – Underboringer • 4.2.2.1 – Beredskabsplan • Ad 2) Der bliver i forbindelse med etableringen af kablet taget hensyn til areal- og naturinteresser, herunder biodiversiteten. Anlægsmetoden er identisk med øvrige ledningsarbejder, hvor landbrugsarealer reetableres efterfølgende. Der anvendes bl.a. styrede underboringer ved krydsning af beskyttede naturtyper, læhegn og beskyttede sten- og jorddiger for at minimere påvirkning af natur og miljø. Tilstedeværelsen af kablet er ikke til hinder for kommende vådområdeprojekter og kablet kan passere vådområder, dem der er i planlægning og mulige fremtidige, uden at det giver anledning til konflikt for de respektive projekter. Dog flyttes samlemuffer uden for vådområdeprojekter, der enten er i etablering eller mulige fremtidige projekter, som Energinet har kendskab til. Energinet anvender som standard styrede underboring under naturtyper som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3, herunder moser. Energinet har ved nogle af vandløbene valgt at foretage geotekniske forundersøgelser, for at sikre at underboringen foretages i stabile jordlag. Læs mere i projektbeskrivelsen: • 2.11 – Natur og Natura 2000	
--	--	---	--

		• 4.5.1 – Forundersøgelser for jordbundsforhold Ad 3) Tilstedeværelsen af kablet vil, som nævnt, ikke have en påvirkning af undergrunden, og vil derfor ikke påvirke jordens kapacitet til at understøtte landbrugsproduktion på lang sigt. Anlægsarbejdet medfører, at jordens normale struktur påvirkes, hvorved jordens ydeevne kan være forringet i de følgende år. For forringelsen af jordens struktur, er der praksis for at der betales erstatning i form af strukturskade. I forbindelse med etableringen af kablet vil de enkelte lodsejere blive kompenseret for afgrødetab for sæsonen, hvor arbejdet foregår. Ved etablering af kablet sikres det at aførømmet og opgravet jord vil blive opdelt i muldjord og råjord. Når kablet er lagt i jorden, lægges råjorden og muldjorden tilbage som det var før. Det påvirker derfor ikke jordens kapacitet til at understøtte den samme landbrugsproduktion, der har været hidtil. Energinet har været i dialog med de enkelte lodsejere omkring tilpasning af kabelanlægget. Ønskerne fra lodsejerne er taget med i betragtning for fastlæggelse af linjeføringen, og er tilrettet de steder, hvor det teknisk, økonomisk og naturmæssigt giver mening. Dræn i landbrugsarealer og andre steder kan blive gravet over i forbindelse med anlægsarbejdet. Energinet reparerer dræn ud fra en generel standard og er ansvarlig overfor eventuelle skader på dræn, som kan henføres til anlægsarbejdet. Hvis enkelte dræn krydses, samles disse med et fast rør over kabelgraven. Ved større drænsystemer	
--	--	---	--

		reetableres drænsystemet efter anvisninger fra en drænkonsulent og de tekniske bestemmelser. Læs mere i projektbeskrivelsen: • 2.22.1 – Input fra lodsejere • 4.1 – Åben grav • 4.3 – Krydsning af røranlæg og dræn Ad 4) Der henvises til besvarelsen i punkt 2. Dyrkningssikkerhed	
	Bekymret for dyrkningssikkerhed specifikt: 1) Tab af dyrkningskapacitet 2) Påvirkning af jordens strukturelle integritet 3) Restaurering af arealer i tilfælde af skader	Ad 1) Der henvises til besvarelsen i punkt 3 ovenfor. Ad 2) Der henvises til besvarelsen i punkt 3 ovenfor. Derudover kan det nævnes, at Energinet er en rutineret byggherre når det kommer til anlæg af kabler under jorden. Det er Energinets erfaring, at mængden af overskudsjord er meget begrænset og vil blive udjævnet i arbejdsbæltet. Der tilføres sammenlagt kun 30 cm sand samlet set – 10 cm sand under kablet og 20 cm sand ovenpå. Læs mere i projektbeskrivelsen: • 4.1 – Åben grav Ad 3) Entreprenøren udarbejder beredskabsplaner for særlige risikofyldte situationer. Det er særligt i forbindelse med underboringer. Mængden af et potentielt udslip og omfanget af en eventuel forurening vil være afhængig af type og placering af maskiner, hvilket der ikke vil være oplysninger om, før anlægsarbejdet påbegyndes. Uheld standes straks og der skal iværksættes nødvendige tiltag for at begrænse forureningen, hvilket skal fremgå af beredskabsplanen. Eksempelvis skal forurenede jord straks afgraves og bortskaffes til godkendt jordmodtager i henhold til kommunes anvisninger.	Se SGAVs bemærkninger ovenfor

		Energinet Tilsyn går i dialog med lodsejerne omkring dræn på ejendommen og sikrer dræning, både imens anlægsarbejdet står på og efter det er udført. Læs mere i projektbeskrivelsen: • 2.13.5 – Lækager fra maskiner og mobile tankanlæg • 4.2.2.1 – Beredskabsplan • 4.3 – Krydsning af rør anlæg og dræn	
	Bekymret for trafikale forstyrrelser og adgangsforhold specifikt: 1) Adgang til ejendomme i forbindelse med anlægsarbejdet. 2) Trafikale forstyrrelser i daglige rutiner 3) Kompensation ved tab ifm forstyrrelser i trafikken eller adgangsforhold	Ad 1) Ved etablering af kablet og den efterfølgende demontering af luftledningen vil de berørte lodsejere blive kontaktet af Energinets Tilsyn, som vil sikre at etableringen og demonteringen ikke giver gener for den enkelte lodsejer, herunder evt. markdrift. Ved krydsning af adgangsveje til adgang, vil adgangsvejene enten blive passeret med styret underboring eller rørlægning. Det aftales med den enkelte lodsejer, hvordan passage skal ske, så der er adgang til ejendommen. Ad 2) Energinets tilsyn vil i dialogen med lodsejerne have fokus på de landbrugsmæssige udfordringer, som kan opstå undervejs i projektet. Dette gøres for at minimere generne under anlægsarbejdet. Ad 3) Hvis der i forbindelse med anlægsarbejdet opstår dokumenterbare ulemper, må erstatningen for sådanne øvrige ulemper indgå i en endelig erstatningsudmåling. Den tætte dialog med tilsynet skal minimere disse gener.	Se SGAVs bemærkninger ovenfor
	Ønsker følgende: 1) Miljøvurdering af projektet 2) Samarbejde 3) Overvågning af miljømæssige konsekvenser	Ad 1) Dette projekt følger den gældende lovgivning på området. Projektet er i henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) miljøvurdering omfattet af bilag 13 a) Ændringer eller udvidelser af projekter i bilag 1 eller nærværende bilag, som	Se SGAVs bemærkninger ovenfor

		allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet (ændring eller udvidelse, som ikke er omfattet af bilag 1). Der er derved krav om, at myndigheden vurderer, om projektet på grund af dets art, dimensioner eller placering, er omfattet af krav om miljøvurdering. I den nærværende sag har Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø vurderet, at de projektforsættninger, der anvendes i projektet sikrer, at der ikke er en væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet, og at projektet derfor ikke er underlagt krav om § 25 tilladelse. Ad 2) Der har løbende igennem projektet været dialog med de berørte lodsejere og Energinet er bekendt med lodsejergruppens bekymringer for deres fremtidige landbrugsdrift. Ift. den fortsatte dialog i anlægsfasen henvises der til vores tilsyn, som vil være tæt på projektet og kan håndtere eventuelle spørgsmål og bekymringer. Ad 3) Projektet er planlagt, og planlægges udført, så der ikke er risiko en permanent påvirkning på beskyttede naturtyper, herunder grønne arealer. Der er i forbindelse med planlægningen og sagsbehandlingen af projektet ikke identificeret et behov for løbende overvågning relateret hertil. Energinets Tilsyn sikrer at alle aftaler som der bliver lavet med lodsejerne, for at undgå påvirkninger på landbrugsdriften, såsom sikring af dræningsrettigheder og adgangsveje, bliver overholdt. Derudover sikrer Energinets Tilsyn at	
--	--	--	--

		alle arbejdsmiljøregler bliver overholdt. Den del er der løbende overvågning på.	
Erik Svendsen	Ønsker at kablet skal rykkes ud mod vejskel ved Åbakkevej og henviser til et solcelleprojekt på ejendommen.	Placeringen af kabelanlægget er fastlagt efter Energinets principper om korteste muligt vej fra A til B, her mellem højspændingsstationer Kamstrup og Spanager. Men i detailplanlægningen for placeringen af kablet er det undgået at placere kablet hvor der natur- og arealinteresser samt hvor der bor mennesker. Der tages også hensyn til de konkrete projekter/planer for udvidelse som lodsejere måtte have, kendte VE-anlæg eller lignende. Linjeføringen skal optimeres ud fra et teknisk og økonomisk synspunkt, og hensynet til borgere i området vejer tungt. Hvis grundejerne kommer med væsentlige oplysninger, der har betydning for kablets placering, er det muligt at finjustere linjeføringen. På lodsejermøderne har lodsejer fremkommet med de samme bekymringer vedr. linjeføringens placering, og fremsat ønske om at kablet rykkes ud langs Åbakkevej. Det er Energinets opfattelse at den nuværende placering ikke påvirker den aktuelle anvendelse af ejendommen. Det vil fortsat være muligt at drive landbrugsejendommen. Energinet er heller ikke blevet forelagt nogle konkrete planer for ejendommen ift. solcellepark. Energinet kan hertil bemærke, at Roskilde Kommune ikke har valgt at gå videre med en solcellepark i området ved lodsejer¹. Energinet ønsker derfor at fastholde den nuværende placering af kablet.	Energinet har redegjort for, at deres linjeføring samlet set er den mest hensigtsmæssige i forbindelse med krydsningen af området og hvorfor de ønsker at fastholde den nuværende placering. SGAV har ikke yderligere bemærkninger.